

[Per Federspiel.]

ophavsmænd, hr. Khrustjev, æren for den forbedrede situation i verden.

Man skal ikke gøre sig nogen illusioner om, at traktaten løser noget afgørende politisk problem. Den er et symptom, et meget spinkelt grundlag at arbejde videre på hen imod en afspænding. Forholdet er jo stadig det, at uanset de smukke ord i præambelens andet punkt — det hovedformål, der angives at være en almindelig og fuldstændig nedrustning — så bygger balancen i verden vedblivende på afskrækkelsesvåbenet, der jo både under Suezkrisen og Cubakrisen viste sig at være andet og mere end et afskrækkelsesvåben. Det viste sig faktisk at være et overtalelsesvåben. Vi må vel regne med endnu et langt stykke tid frem, at balancen må bygge på eksistensen af atom- og brintbomber. Vi kan håbe, at der må føres en politik, så at rådigheden over disse overtalelsesvåben indskrænkes så meget som muligt, og at der føres vågen kontrol også med mulighederne for deres politiske anvendelse, nemlig som overtalelsesvåben.

I den foreliggende traktat er der i og for sig ingen begyndende kontrol. Kontrollen skulle, om jeg så må sige, hvile i sig selv, men deri er jeg tilbøjelig til at se en værdi. Det er en aftale, der bygger på god vilje, bygger på den hensigt at bevare en fredelig udvikling uden i og for sig at iværksætte et større internationalt apparat. Ud fra disse synspunkter kan jeg på mit partis vegne give tilsagn om, at vi tiltræder dette forslag til folketingsbeslutning.

Måske må jeg blot som en fodnote eller en eftersætning beklage mig lidt over den måde, hvorpå traktaten er oversat. Jeg vil henlede den højtærede ministers opmærksomhed på artikel I, nr. 2, hvor der står:

„Hver af deltagerne i denne traktat forpligter sig endvidere til at undlade at forårsage, tilskynde til eller på nogen måde deltage i gennemførelsen af enhver forsøgsekspllosion med kernevåben eller enhver anden nuklear eksplosion. . . .“
Det skal dog utvivlsomt rigtigt oversættes ved „nogen“, idet der ellers ikke er nogen fornuftig mening i det.

Dernæst har man i samme afsnit sneget ordene „hvor som helst“ ind, som intetsteds står i den originale tekst.

Men hvad værre er: i artikel IV, andet stykke, står der, at hver deltager kan træde tilbage, hvis der opstår usædvanlige begivenheder i forbindelse med denne traktats genstand. Det engelske udtryk, som man har oversat fra, er „subject matter“, og „subjekt“ og „genstand“ kan heller ikke i gramatikken være det samme. Det forvirrer også meningen, fordi genstanden i denne traktat jo er selve sprængningerne, men det er ikke dem, der indtræder nogen forandring i, men der kan indtræde en forandring i traktatens indhold, og det er utvivlsomt det, som „subject matter“ må oversættes ved.

Endelig vil jeg henlede opmærksomheden på den i det hele noget kluntede oversættelse af opsigelsesbestemmelsen i artikel IV. Det kan måske synes lidt pedantisk i denne forbindelse, men da det vel er eneste gang, vi kommer til at behandle denne sag, har jeg villet henlede den højtærede ministers opmærksomhed derpå. Det skal ikke ændre mit partis stilling til traktatens ratifikation.

Erik Kragh: Da der i den højtærede udenrigsministers fremsættelse af forslaget til folketingsbeslutning vedrørende Danmarks ratifikation af den i Moskva undertegnede prøvestoptraktat er givet en oversigt over traktatens forhistorie, skal jeg afholde mig fra at komme ind herpå. Den er klar og udtømmende. Derimod vil det måske være på sin plads at fremsætte nogle betragtninger om de perspektiver, som traktaten indebærer.

Hvad motiveringerne nu end har været for den ændrede kurs i den russiske udenrigspolitik — der har sikkert været flere ting såsom atomkrigens konsekvenser, Sovjetunionens økonomi og forholdet til Kina — så er der sket det konkrete og glædelige, at man nåede frem ikke alene til prøvestopaftalen, men også til den senere fælles erklæring om ikke at installere kernevåben på satelitter. Ved prøvestopaftalen er der først og fremmest opnået en standsning af den forgiftning af atmosfæren, som var i gang. Dette er naturligvis af stor betydning, fordi en fortsættelse efterhånden kunne have skabt alvorlige problemer.

Den anden meget væsentlige ting, der er opnået, er en anerkendelse af magtbalancens urokelighed og betydning. Begge parter